

[Aksel Larsen.]

rigtigt, hvad der allerede er sagt her, at der staar det meget daarligt til. Jeg tror ikke, det er overdrevent at sige, at Mangelen paa Menneskeboliger er noget af det allermost alvorlige, vi er ude for. Vi var opmærksomme paa det i Fjor og rejste Gang paa Gang Spørgsmaalet, men naar den daværende Indenrigsminister, den nuværende Statsminister, skulde udtale sig om Sagen officielt, saa lød hans Svar i Regelen kort og fyndigt, at han kunde ikke se, der var nogen Bolignød. Forholdet sorterer under Indenrigsministeren, og der blev ingenting foretaget. Nu har vi faaet en anden Indenrigsminister, men jeg har ikke Indtrykket af, at Tilstanden er blevet bedre. Bolignøden er ikke blevet mindre, den er blevet større. Man undlader fortsat at beslaglægge overflødige Lejligheder eller opdele alt for store Lejligheder. Man undlader at foretage andre øjeblikkeligt nødvendige Foranstaltninger, der kunde afhjælpe Bolignøden, og man gør heller ikke noget alvorligt for at faa Byggeriet i Gang. Der er her blevet sagt — jeg tror, det var af Venstres Ordfører —, at man ved ikke rigtig, hvorfor der mangler Mursten. Det er meget muligt, at Venstres ærede Ordfører ikke ved det, men de fleste almindelige Mennesker ved det i alt Fald, og de, der ikke vidste det, blev klar over det forleden, da et Teglværk i Jylland simpelt hen standsede Virksomheden. Ejeren af Teglværket sagde, at det kunde ikke betale sig at producere Teglsten til den Pris, Priskontrolraadet havde fastsat, og derfor standsede man hellere.

Jeg har en alvorlig Mistanke om, at en af Grundene til, at der er Mangel paa Mursten, er Vrangvilje hos den Industri, der producerer Murstenene, hos den Industri, der producerer Byggematerialerne: man mener ikke, at den Pris, der er fastsat af Priskontrolraadet, levner tilstrækkelig Avance, og saa enten saboterer man Produktionen, eller man indstiller den totalt. Det er naturligvis noget, som er ganske utaaleligt. Men jeg har ikke mærket noget til, at der er blevet skredet ind fra Regeringens Side mod en saadan Produktionsstrejke. Hvis Arbejderne vover at strejke, som man kalder det, ulovligt, saa kan man være sikker paa, at der bliver skreget op om, at Lov er Lov, og Lov skal holdes, og saa kan Sagen eventuelt blive behandlet paa Rigsdagen. Bliver den ikke det, bliver de paagældende slæbt for Retten og idømt store Bøder, og største Parten af Dagspressen raaber op om, at det er skandaløst, at man indstiller Arbejdet, naar der er saa stor Brug for Livs-

fornødenheder, og naar der forøvrigt er vedtaget en Lov om, hvad Arbejderne skal have i Løn. Men naar Priskontrolraadet har fastsat en Pris paa Mursten, er det ogsaa en Lov, og saa skal den ogsaa holdes. Men jeg har ikke set et eneste Venstreblad — for at tage den Del af Pressen —, der har skreget op imod Teglstensfabrikanten fra Lysbro og fortalt, at han er en Lovbryder, der bør idømmes Tugt-, Rasp- og Forbedringshus. Her mener jeg, at der virkelig burde gribes ind. Jeg opfatter Produktionen af Byggematerialer som et Samfundsanliggende, og det er ganske utaaleligt, at denne Produktion befinder sig ikke alene under privatkapitalistisk Herredømme, men under Herredømme af een eneste stor Byggematerialetrust, der igen økonomisk sorterer under Cementtrusten. Det er urimeligt, at man ikke paa dette samfundsvigtige Omraade nationaliserer Produktionen for at sikre, at den bliver mest mulig effektiv, og for at sikre, at Byggematerialerne fremskaffes til de billigst mulige Priser.

Saa maa man naturligvis ogsaa sørge for, at Byggematerialerne bliver anvendt fornuftigt, at de bliver anvendt til det virkelig nødvendige Byggeri, Boligbyggeriet i første Række. Men her skorter det igen i sørgelig Grad paa Handling fra Regeringens Side. Byggematerialerne bliver fortrinsvis brugt eller oplagret af dem, der har haft Raad til at sikre sig dem ad forskellige Veje, og der bliver bygget en Mængde Luksusbyggeri, en Mængde overflødig Byggeri, medens det virkelig nødvendige, Bygningen af Menneskeboliger, bliver forsømt. Jeg synes, at man efter de Erfaringer, der nu er indhøstet paa dette Omraade, maa erkende, at Boligmangelen ikke kan afhjælpes, naar man kun støtter sig paa det, man kalder det private Initiativ. Her maa Samfundet direkte gribe ind, ikke blot i Fordelingen, men ogsaa i Produktionen.

Saa maa det endvidere være nødvendigt at faa forøget Landbrugsproduktionen herhjemme, maaske ikke i første Række af Hensyn til den danske Befolknings Forsyning med Livsformødenheder, men det kan være nødvendigt, for at Danmark kan opfylde sine Forpligtelser over for Udlandet, og det kan være nødvendigt, ogsaa fordi man ved Hjælp af Landbrugsvarerne kan faa Valuta hjem til Landet.

Jeg er af den Mening, at en Genoptagelse af Udstykningsen i meget stor Stil vilde betyde en Forøgelse af Danmarks Velstand i Almindelighed og en Forøgelse af Landbrugsproduktionen i Særdeleshed. Udstykningsen er imidlertid helt gaet i Staa, og